

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
บทที่	
1. บทนำ	1
1. สภาพปัญหา	1
2. ขอบเขตการศึกษา	5
3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
4. วิธีการศึกษา.....	6
2. ประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของกฎหมายวิธีพิจารณาความผิดในศาลและคดีไม่มีข้อยุ่งยากในประเทศไทย	7
1. หลักการของกฎหมายวิธีพิจารณาความผิดในศาลและคดีไม่มีข้อยุ่งยากในประเทศไทย	7
2. ประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของกฎหมายวิธีพิจารณาความผิดในศาลและคดีไม่มีข้อยุ่งยาก.....	11
2.1 ประวัติความเป็นมาก่อนปี พ.ศ. 2478.....	11
2.2 การตราพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความผิดออกบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2478.....	12
2.3 การแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความผิดออกบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2499	14

2.4	การแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งออกบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2534	14
2.5	การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 17) ออกบังคับใช้ในปี พ.ศ.2542.....	17
2.6	การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 24) ออกบังคับใช้ในปี พ.ศ.2551.....	19
3.	ศาลไทยกับการค้นหาข้อเท็จจริงในการดำเนินคดีไม่มีข้อยุ่งยาก.....	23
1.	หลักการพื้นฐานในระบบวิธีพิจารณาความ.....	23
1.1	หลักการค้นหาข้อเท็จจริงแห่งคดี.....	23
1.2	หลักการฟังความทุกฝ่าย.....	25
1.3	หลักการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย.....	27
1.4	หลักการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว.....	27
2.	กระบวนการพิจารณาคดีไม่มีข้อยุ่งยาก.....	28
2.1	ความหมายและลักษณะคดีไม่มีข้อยุ่งยาก.....	28
2.2	วัตถุประสงค์ของการพิจารณาคดีไม่มีข้อยุ่งยาก.....	34
2.3	ขั้นตอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีไม่มีข้อยุ่งยาก	35
2.3.1	ศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีไม่มีข้อยุ่งยาก	35
2.3.2	การคิดค่าธรรมเนียมขึ้นศาลในคดีไม่มีข้อยุ่งยาก.....	35
2.3.3	หลักเกณฑ์การฟ้องคดีและการสั่งของศาลให้ดำเนินคดีอย่างคดีไม่มีข้อยุ่งยาก	36
2.3.4	กระบวนการพิจารณาคดีที่รวดเร็วในคดีไม่มีข้อยุ่งยาก	38
2.3.5	การขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษา.....	40
2.3.6	การพิพากษาคดีไม่มีข้อยุ่งยาก.....	40
2.3.7	การบังคับตามคำพิพากษาในคดีไม่มีข้อยุ่งยาก.....	41
2.3.8	การอุทธรณ์ฎีกา.....	41
3.	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการค้นหาข้อเท็จจริงของศาลที่ใช้วิธีพิจารณาแบบระบบไต่สวน.....	42

3.1	สาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551.	45
3.2	สาระสำคัญของข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนิน กระบวนการพิจารณาและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีในคดี ผู้บริโภค พ.ศ.2551	49
4.	บทบาทของศาลต่างประเทศกับการค้นหาข้อเท็จจริงในการดำเนินคดีไม่มีข้อ ยุ่งยากและคดีเล็กน้อย โดยรวบรัดในคดีแพ่ง.....	53
1.	ระบบการค้นหาข้อเท็จจริง.....	54
1.1	ระบบกล่าวหา	54
1.2	ระบบไต่สวน.....	55
1.3	วิเคราะห์วิธีพิจารณาทั้งสองระบบ.....	57
2.	วิธีการดำเนินคดีไม่มีข้อยุ่งยากในระบบคอมมอนลอว์	58
2.1	ประวัติความเป็นมาและการปฏิรูประบบงานศาลในประเทศอังกฤษ.	59
2.1.1	กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีโดยรวบรัด(summary judgment)	66
2.1.2	หลักการยื่นคำขอและการพิสูจน์หักล้าง	66
2.1.2.1	การยื่นคำขอ.....	67
2.1.2.2	การส่งหมายและสำเนาคำขอให้จำเลย.....	67
2.1.2.3	การพิสูจน์หักล้าง.....	67
2.1.2.4	การพิจารณาคำขอ.....	68
2.1.2.5	คำสั่งศาล.....	68
2.1.2.6	หลักการอุทธรณ์.....	69
2.2	ประวัติความเป็นมาและการปฏิรูประบบงานศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา. 70	
2.2.1	กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีโดยรวบรัด(summary judgment).	75
2.2.2	หลักการพิจารณาในศาล	77
2.2.2.1	หลักการยื่นคำขอ.....	77
2.2.2.2	หลักการพิจารณาคำร้องขอ	78
2.2.2.3	มาตรฐานในการพิจารณาพิพากษาคดีโดยรวบรัด	79
2.2.2.4	หลักการอุทธรณ์คำพิพากษา	81

3. วิธีการดำเนินคดีเล็กๆน้อยๆ โดยรวบรัดในระบบซีวิลลอว์	81
3.1 ระบบการดำเนินคดีเล็กๆน้อยๆทางแพ่งในประเทศฝรั่งเศส	82
3.1.1 คดีเล็กๆน้อยๆ ทางแพ่งที่เกี่ยวกับหนี้สินในทางการค้าพาณิชย์ (The collection of small commercial debts and based on negotiable instruments)	83
3.1.2 คดีเล็กๆน้อยๆที่เกี่ยวกับหนี้ในทางแพ่ง (The collection of small civil debts)	85
3.2 ระบบการดำเนินคดีเล็กๆน้อยๆโดยรวบรัดในประเทศญี่ปุ่น.....	86
3.2.1 กฎเกณฑ์พิเศษที่ใช้สำหรับการฟ้องร้องดำเนินคดีในคดี summary court	86
3.2.1.1 ขั้นตอนการฟ้องคดี	87
3.2.1.2 ขั้นตอนการส่งหมายเรียกคู่ความพยาน	87
3.2.1.3 ขั้นตอนการสืบพยาน	87
3.2.1.4 รายงานกระบวนพิจารณา	87
3.2.1.5 การกำหนดคณะกรรมการไกล่เกลี่ย	88
3.2.2 กระบวนวิธีพิจารณาอันเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ยอมความก่อนเริ่มต้นคดี(proceeding for pre-commencement)	88
3.2.3 กระบวนกรไกล่เกลี่ยในทางแพ่ง (civil conciliation).....	89
3.2.4 วิธีพิจารณาความที่รวบรัดและย่อเยื้อง สำหรับคดีที่เรียก้องหนี้ เล็กๆน้อยๆในทางแพ่ง (summary debt collection proceeding)	90
5. วิเคราะห์ปัญหาข้อขัดข้องในทางปฏิบัติและบทบาทศาลในคดีไม่มีข้อยุ่งยาก.....	93
1. ความแตกต่างวิธีการดำเนินคดีไม่มีข้อยุ่งยากกับคดีมีโนสาเร่	93
2. ความแตกต่างวิธีการดำเนินคดีไม่มีข้อยุ่งยากกับคดีแพ่งสามัญ	100
3. ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างคดีสามัญ คดีไม่มีข้อยุ่งยาก และคดีมีโนสาเร่.....	102
4. ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนวิธีพิจารณาคดีและอุทธรณ์ฎีกา.....	104
4.1 ปัญหาการให้ดุลพินิจแก่ศาลที่จะพิจารณาดำเนินกระบวน	

วิธีพิจารณาความคดีไม่มีข้อยุ่งยาก	104
4.2 ปัญหาบทบาทของศาลในการเรียกพยานหลักฐานมาสืบเพิ่มเติมได้ .	108
4.3 ปัญหาบทบาทของศาลในการพิจารณาคดีที่เรียบง่าย ไม่มีพิธีการ	110
4.4 ปัญหาเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ฎีกา	111
4.5 ปัญหาในส่วนการพิจารณาในศาลสูง	117
4.6 ปัญหาการใช้สิทธิทางศาลโดยไม่สุจริต (abuse of legal procedure).	118
5. คีตกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบขั้นตอนการดำเนินพิจารณาคดีไม่มีข้อยุ่งยาก กับคดีคุ้มครองผู้บริโภค	119
5.1 การพิจารณาคดี	120
5.1.1 การกำหนดวันนัดพิจารณา	120
5.1.2 อำนาจเกี่ยวกับภาระการพิสูจน์และการสืบพยาน	121
5.1.3 อำนาจศาลในการขอความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ.	124
5.2 การอุทธรณ์และฎีกา	126
5.2.1 ข้อจำกัดสิทธิในการอุทธรณ์	126
5.2.2 ศาลอุทธรณ์ต้องพิจารณาพิพากษาคดีผู้บริโภคโดยเร็ว	127
5.2.3 การฎีกาคดีผู้บริโภค	127
6. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	129
ภาคผนวก	
ก. ตารางค่าธรรมเนียมศาล	136
ข. ระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ว่าด้วยการไม่รับคดีซึ่งข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่ อุทธรณ์หรือฎีกา จะไม่เป็นสาระอันควรแก่การพิจารณาไว้พิจารณาพิพากษา พ.ศ. 2551	139
ค. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551	141
ง. ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาและ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีในคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551	161
จ. คำแนะนำวิธีปฏิบัติในวันนัดพิจารณาคดีผู้บริโภค	171
ฉ. แบบฟอร์มคำฟ้องคดีผู้บริโภค	172

บรรณานุกรม	191
------------------	-----